Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

24. veljače 2022.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP) – Misija Europske unije za uspostavu vladavine prava na Kosovu (EULEX KOSOVO) – Zajednička akcija 2008/124/ZVSP – Članak 8. stavci 3. i 5., članak 9. stavak 3. i članak 10. stavak 3. – Svojstvo poslodavca osoblja misije – Članak 16. stavak 5. – Subrogacijski učinak"

U predmetu C-283/20,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio tribunal du travail francophone de Bruxelles (Radni sud na francuskom jeziku u Bruxellesu, Belgija), odlukom od 1. listopada 2019., koju je Sud zaprimio 25. lipnja 2020., u postupku

CO i dr.

protiv

MJ,

Europske komisije,

Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD),

Vijeća Europske unije,

EULEXA KOSOVO,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: E. Regan (izvjestitelj), predsjednik vijeća, K. Lenaerts, predsjednik Suda, u svojstvu suca petog vijeća, C. Lycourgos, I. Jarukaitis i M. Ilešič, suci,

nezavisni odvjetnik: E. Tanchev,

tajnik: M. Krausenböck, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 16. lipnja 2021.,

* Jezik postupka: francuski

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za osobe CO i dr., N. de Montigny, *avocate*,

– za Europsku komisiju, B. Mongin, G. Gattinara i Y. Marinova, u svojstvu agenata,

– za Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD), S. Marquardt, R. Spac i E. Orgován, u svojstvu agenata,

– za Vijeće Europske unije, u početku P. Mahnič i A. Vitro, a zatim A. Vitro i K. Kouri, u svojstvu agenata,

– za EULEX KOSOVO, E. Raoult i M. Vicente Hernandez, *avocates*,

– za španjolsku vladu, u početku S. Jiménez García, a zatim M. J. Ruiz Sánchez, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 30. rujna 2021.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 8. stavaka 3. i 5., članka 9. stavka 3. i članka 10. stavka 3. Zajedničke akcije Vijeća 2008/124/ZVSP od 4. veljače 2008. o Misiji Europske unije za uspostavu vladavine prava na Kosovu, EULEX KOSOVO (SL 2008., L 42, str. 92.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 6., str. 76.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osobe CO i dr., odnosno 45 članova ili bivših članova međunarodnog civilnog osoblja misije za uspostavu vladavine prava na Kosovu, EULEX KOSOVO iz članka 1. Zajedničke akcije 2008/124 (u daljnjem tekstu: EULEX KOSOVO) i osobe MJ u svojstvu voditelja misije, Europske komisije, Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) i Vijeća Europske unije o izmjenama njihovih uvjeta zaposlenja i, za neke od njih, o neobnavljanju njihova ugovora o radu.

Pravni okvir

Zajednička akcija 2008/124

3 Člankom 1. Zajedničke akcije 2008/124, naslovljenim „Misija”, u stavku 1. propisuje se:

„EU uspostavlja Misiju Europske unije za uspostavu vladavine prava na Kosovu, EULEX KOSOVO (dalje u tekstu ‚EULEX KOSOVO’).”

4 Člankom 2. te zajedničke akcije, naslovljenim „Zadaće misije”, određuje se:

„EULEX KOSOVO pomaže ustanovama, pravosudnim tijelima i agencijama za provedbu zakona u njihovu napredovanju prema održivosti i odgovornosti te u daljnjem razvoju i jačanju neovisnog multietničkog pravosudnog sustava i multietničke policije i carinske službe, osiguravajući da te

ustanove budu slobodne od političkog utjecaja i poštuju međunarodno priznate standarde i najbolje europske prakse.

EULEX KOSOVO, u punoj suradnji s programima za pomoć Europske komisije, svoj mandat ostvaruje praćenjem, podučavanjem i savjetovanjem, zadržavajući pritom neke izvršne nadležnosti."

5 Člankom 8. navedene zajedničke akcije, naslovljenim „Voditelj misije", propisuje se:

„1. Voditelj misije na terenu preuzima odgovornost za misiju i obavlja zapovjedništvo i nadzor nad misijom EULEX KOSOVO.

[…]

3. Voditelj misije daje upute sveukupnom osoblju misije EULEX KOSOVO, uključujući u ovom slučaju jedinicu za potporu u Bruxellesu, radi učinkovitog vođenja misije EULEX KOSOVO na terenu, preuzimajući na sebe usklađivanje i svakodnevno upravljanje i slijedeći upute zapovjednika civilne operacije na strateškoj razini.

[…]

5. Voditelj misije odgovoran je za provedbu proračuna misije EULEX KOSOVO. U tu svrhu voditelj misije s Komisijom potpisuje ugovor.

[…]

7. Voditelj misije na području operacije predstavlja EULEX KOSOVO i osigurava odgovarajuću vidljivost misije EULEX KOSOVO.

[…]"

6 Članak 9. te zajedničke akcije, naslovljen „Osoblje", glasi:

„1. Broj i nadležnost osoblja misije EULEX KOSOVO u skladu je sa zadaćama misije iz članka 2. ove Zajedničke akcije, sa zadaćama iz članka 3. ove Zajedničke akcije i sa strukturom misije EULEX KOSOVO iz članka 6. ove Zajedničke akcije.

2. EULEX KOSOVO se prvenstveno sastoji od osoblja koje upućuju države članice ili institucije [Unije]. Svaka država članica ili institucija [Unije] snosi troškove povezane sa svim osobljem koje upućuje, uključujući putne troškove u mjesto razmještanja i iz mjesta razmještanja, plaće, troškove liječenja i druge naknade osim dnevnica te naknade povezane s teškim uvjetima i rizicima.

3. EULEX KOSOVO također može zapošljavati, ako je potrebno, međunarodno osoblje i lokalno osoblje na temelju ugovora.

[…]"

7 Člankom 10. Zajedničke akcije 2008/124, naslovljenim „Status misije EULEX KOSOVO i njegova osoblja" u stavku 3. određuje se:

„Uvjeti zapošljavanja te prava i obveze međunarodnog i lokalnog civilnog osoblja utvrđuju se ugovorima između voditelja misije i članova osoblja."

Zajednička akcija 2008/124, kako je izmijenjena Odlukom 2014/349/ZVSP

8 Zajednička akcija 2008/124 izmijenjena je, među ostalim, Odlukom Vijeća 2014/349/ZVSP od 12. lipnja 2014. (SL 2014., L 174, str. 42.) (u daljnjem tekstu: Zajednička akcija 2008/124, kako je izmijenjena) i njome produljena do 14. lipnja 2016.

9 U skladu s uvodnom izjavom 6. Odluke 2014/349:

> „(6) Misija EULEX KOSOVO provodit će se u kontekstu stanja koje bi se moglo pogoršati i koje bi moglo ugroziti ostvarenje ciljeva vanjskog djelovanja Unije kako su određeni u članku 21. [UEU-a]."

10 Članak 15.a Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, glasi kako slijedi:

„Misija EULEX KOSOVO može nabavljati usluge i robu, sklapati ugovore i administrativne dogovore, zapošljavati osoblje, imati bankovne račune, stjecati imovinu i raspolagati njome, ispunjavati svoje obveze te biti stranka u pravnom postupku u mjeri u kojoj je to potrebno s ciljem provedbe ove Odluke."

11 Člankom 16. stavkom 5. Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, propisuje se:

„Misija EULEX KOSOVO odgovorna je za sva potraživanja i obveze koje proizlaze iz provedbe mandata koji počinje 15. lipnja 2014. uz izuzetak svih potraživanja koja se odnose na tešku povredu dužnosti šefa misije za koju on snosi odgovornost."

12 U skladu s člankom 20. Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena:

„Ova Zajednička akcija stupa na snagu na dan donošenja.

Prestaje važiti 14. lipnja 2016. […]"

13 U skladu s člankom 2. Odluke 2014/349, ona je stupila na snagu na dan njezina donošenja, 12. lipnja 2014.

Glavni postupak i prethodno pitanje

14 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev proizlazi da su tužitelji iz glavnog postupka bili, ili još uvijek jesu, zaposleni u službi misije EULEX KOSOVO kao članovi međunarodnog civilnog osoblja na temelju ugovora o radu sklopljenih na određeno vrijeme, koji se uzastopno produljuju. Ti ugovori sadržavaju odredbu o dodjeli nadležnosti sudovima u Bruxellesu (Belgija). Za neke od tih ugovora ta odredba kasnije je zamijenjena odredbom kojom se ta nadležnost od listopada 2014. dodjeljuje Sudu Europske unije.

15 Osoba MJ je od 1. veljače 2013. do 14. listopada 2014. djelovala kao voditelj misije u skladu s uvjetima predviđenima u, osobito, ugovorima koje je 1. veljače i 7. lipnja 2013. sklopila s Komisijom.

16 U proljeće 2012. izvršena je preklasifikacija različitih postojećih dužnosti unutar EULEXA KOSOVO što je, prema mišljenju tužiteljâ iz glavnog postupka, dovelo do promjene opisa njihovih radnih mjesta i znatnog smanjenja njihove plaće. Na tu preklasifikaciju uslijedila su tri „vala" neobnavljanja ugovora, odnosno, u proljeće i ljeto 2013., u jesen 2014. i u jesen 2016.

17 Neki od tužitelja iz glavnog postupka podnijeli su 6. kolovoza 2013. Općem sudu Europske unije, na temelju članka 263. UFEU-a, tužbu protiv Komisije, ESVD-a i misije EULEX KOSOVO za poništenje odluka osobe MJ kao voditelja misije o neobnavljanju ugovora o radu tužiteljâ nakon određenog datuma.

18 Rješenjem od 30. rujna 2014., Bitiqi i dr./Komisija i dr. (T-410/13, neobjavljeno, EU:T:2014:871), Opći sud odbacio je tu tužbu zbog nenadležnosti s obzirom na to da je predmet spora dio ugovornog konteksta i stoga ulazi u područje primjene odredbe koja se nalazi u ugovorima o radu kojima se nadležnost za odlučivanje o sporovima koji proizlaze iz tih ugovora ili se odnose na njih dodjeljuje sudovima u Bruxellesu.

19 Tužbama od 11. srpnja, 14. srpnja i 21. listopada 2014. tužitelji iz glavnog postupka pokrenuli su postupke pred sudom koji je uputio zahtjev, tribunalom du travail francophone de Bruxelles (Radni sud na francuskom jeziku u Bruxellesu, Belgija), kojima osporavaju preklasifikaciju njihovih dužnosti i/ili neobnavljanje njihovih ugovora o radu, status koji im je dodijeljen, osobito u pogledu socijalne sigurnosti, te zahtijevaju naknadu štete.

20 Prvotno su te tužbe podnesene protiv osobe MJ kao voditelja misije, Vijeća, Komisije i ESVD-a. Međutim, ta četiri tuženika iz glavnog postupka navela su da na temelju Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, jedino EULEX KOSOVO odgovara za sva potraživanja i obveze koje proizlaze iz provedbe mandata, kako ubuduće tako i u prošlosti, u skladu s člankom 16. stavkom 5. te Zajedničke akcije, kako je izmijenjena.

21 Kao odgovor na to, tužitelji iz glavnog postupka podnijeli su zahtjeve za prisilnu intervenciju kako bi i misija EULEX KOSOVO bila obuhvaćena postupkom pred sudom koji je uputio zahtjev. Međutim, sud koji je uputio zahtjev razdvojio je razmatranje tih zahtjeva za prisilnu intervenciju od razmatranja preliminarnih pitanja u pogledu dopuštenosti i postupka koja su otvorena tužbama koje su tužitelji iz glavnog postupka podnijeli protiv prvih četiriju tuženika iz glavnog postupka.

22 Međupresudom od 1. lipnja 2018. sud koji je uputio zahtjev utvrdio je da osobu MJ kao voditelja misije treba isključiti iz predmeta za razdoblje nakon 12. lipnja 2014. uzimajući u obzir to da je toga dana donesena Odluka 2014/349 te da se za nju stoga treba smatrati da od toga dana nije djelovala u vlastito ime nego samo kao „predstavnik” misije EULEX KOSOVO. Sud koji je uputio zahtjev utvrdio da je da i Vijeće, Komisiju i ESVD treba isključiti iz predmeta za to razdoblje zbog toga što misija EULEX KOSOVO od tog dana ima vlastitu pravnu osobnost i mogućnost biti stranka u pravnom postupku te su predmetne radnje izvršene u njezino ime. Međutim, u pogledu razdoblja prije 12. lipnja 2014. sud koji je uputio zahtjev naložio je ponovno otvaranje rasprava kako bi se stranke očitovale o postojanju mandata osobe MJ i njezinih prethodnika tijekom tog razdoblja u svojstvu voditelja misije.

23 Nakon što je saslušao očitovanja stranaka, sud koji je uputio zahtjev navodi da i dalje dvoji o pitanju je li osoba MJ djelovala u svoje ime ili za račun jedne ili više institucija.

24 U tim okolnostima tribunal du travail francophone de Bruxelles (Radni sud na francuskom jeziku u Bruxellesu) odlučio je prekinuti glavni postupak i Sudu uputiti sljedeće prethodno pitanje:

„Treba li [članak 8. stavak 3.] i [članak 10. stavak 3.] [Zajedničke akcije 2008/124], po potrebi zajedno sa svim drugim odredbama koje mogu biti relevantne, tumačiti na način da se njima voditelju misije, u njegovo vlastito ime i za njegov vlastiti račun, dodjeljuje svojstvo poslodavca

međunarodnog civilnog osoblja koje je zaposleno u službi [EULEXA KOSOVO] tijekom razdoblja prije 12. lipnja 2014. ili, uzimajući u obzir osobito [članak 8. stavak 5.] i [članak 9. stavak 3.] Zajedničke akcije [2008/124], na način da se njima svojstvo poslodavca dodjeljuje [Uniji] i/ili instituciji [Unije], kao što su [Komisija], [ESVD], [Vijeće] ili eventualno neka druga institucija, za račun koje bi voditelj misije djelovao sve do tog datuma na temelju mandata, prijenosa ovlasti ili bilo kojeg drugog oblika predstavljanja koji je potrebno odrediti po potrebi?"

O prethodnom pitanju

Dopuštenost

25 Komisija tvrdi da je ovaj zahtjev za prethodnu odluku nedopušten jer nije relevantan za rješenje spora u glavnom postupku.

26 S jedne strane, taj zahtjev odnosi se na odredbe prava Unije koje više nisu bile na snazi prilikom podnošenja tužbi pred tim sudom. Naime, iz članka 16. stavka 5. Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, proizlazi da je ona stupila na snagu 12. lipnja 2014. i da je od 15. lipnja 2014. EULEX KOSOVO, koji ima pravnu osobnost, odgovoran za sva potraživanja i obveze koje proizlaze iz provedbe mandata misije. Osim toga, zbog tog razloga tužitelji iz glavnog postupka prvotno su pokrenuli usporedan postupak pred istim nacionalnim sudom, na temelju istih činjenica, protiv EULEXA KOSOVO.

27 S druge strane, Komisija dovodi u pitanje, na temelju točki 34. do 51. presude od 5. srpnja 2018., Jenkinson/Vijeće i dr. (C-43/17 P, EU:C:2018:531), razlikovanje koje je sud koji je uputio zahtjev izvršio između razdoblja prije i nakon 12. lipnja 2014.

28 Međutim, u tom pogledu valja podsjetiti na to da je prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda isključivo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak i koji mora preuzeti odgovornost za sudsku odluku koja će biti donesena da uvažavajući posebnosti predmeta ocijeni nužnost prethodne odluke za donošenje svoje presude i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu. Slijedom navedenog, ako se postavljena pitanja odnose na tumačenje prava Unije, Sud načelno mora donijeti odluku (presuda od 15. srpnja 2021., The Department for Communities in Northern Ireland, C-709/20, EU:C:2021:602, t. 54. i navedena sudska praksa).

29 Iz navedenog proizlazi da pitanja koja se odnose na pravo Unije uživaju pretpostavku relevantnosti. Sud može odbiti odgovoriti na prethodno pitanje nacionalnog suda samo ako je očito da zatraženo tumačenje prava Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom glavnog postupka, ako je problem hipotetski ili ako Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima da bi mogao dati koristan odgovor na postavljena pitanja (presuda od 15. srpnja 2021., The Department for Communities in Northern Ireland, C-709/20, EU:C:2021:602, t. 55. i navedena sudska praksa).

30 U ovom slučaju valja utvrditi da navodna neprimjenjivost na spor u glavnom postupku odredaba čije se tumačenje traži ne proizlazi očito iz spisa kojim raspolaže Sud. Osobito, postojanje zasebnog postupovnog akta podnesenog protiv EULEXA KOSOVO očito ne može dokazati da pitanja suda koji je uputio zahtjev o navedenim odredbama nisu stvarna ili da njihovo tumačenje nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom spora u glavnom postupku.

31 Točno je da je Sud u točkama 34. do 51. presude od 5. srpnja 2018., Jenkinson/Vijeće i dr. (C-43/17 P, EU:C:2018:531), presudio da nadležnost Općeg suda da odluči o zahtjevu za preklasifikaciju zadnjeg ugovora o radu koji je sklopio član osoblja raspoređen EULEXU KOSOVO znači da taj sud uzima u obzir prethodne ugovore o radu koje je sklopio taj član osoblja, iako taj isti sud nije bio nadležan *ratione temporis* za odlučivanje o tim ugovorima. Međutim, to rješenje ne može učiniti hipotetskim pitanje koje je postavio sud koji je uputio zahtjev. Naime, navedeno pitanje ne odnosi se na nadležnost *ratione temporis* tog suda za odlučivanje o sporu u glavnom postupku, nego o identifikaciji subjekta odgovornog za provedbu misije EULEXA KOSOVO i slijedom toga, subjekta koji ima svojstvo tuženika u tužbi EULEXA KOSOVO iz glavnog postupka.

32 S obzirom na prethodna razmatranja valja utvrditi da se prethodno pitanje ne može smatrati irelevantnim za ishod glavnog postupka i da je stoga dopušteno.

Meritum

33 Uvodno valja podsjetiti na to da je prema ustaljenoj sudskoj praksi, u okviru postupka suradnje između nacionalnih sudova i Suda predviđenog člankom 267. UFEU-a, dužnost Suda da nacionalnom sudu pruži koristan odgovor koji mu omogućuje rješavanje spora koji se pred njim vodi. U tom smislu Sud mora, ako je to potrebno, preoblikovati postavljena pitanja. Osim toga, Sud može uzeti u obzir pravila prava Unije na koja se nacionalni sud nije pozvao u svojim pitanjima (presuda od 5. prosinca 2019., Centraal Justitieel Incassobureau (Priznavanje i izvršenje novčanih kazni), C-671/18, EU:C:2019:1054, t. 26. i navedena sudska praksa).

34 U ovom slučaju, s jedne strane, iz spisa kojim raspolaže Sud proizlazi da sud koji je uputio zahtjev svojim pitanjem želi identificirati subjekt odgovoran za provedbu misije EULEX KOSOVO prije 12. lipnja 2014. i kojem se slijedom toga mora priznati svojstvo tuženika u glavnom postupku.

35 S druge strane, valja istaknuti da formalno sud koji je uputio zahtjev od Suda traži da odluči o tumačenju ne samo članka 8. stavaka 3. i 5., članka 9. stavka 3. i članka 10. stavka 3. Zajedničke akcije 2008/124, nego i „svih drugih odredaba koje mogu biti relevantne” u vezi s njima. Međutim, člankom 16. stavkom 5. Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, pojašnjava se da je od 15. lipnja 2014. EULEX KOSOVO odgovoran za sva potraživanja i obveze koje proizlaze iz provedbe misije koja mu je povjerena, uz izuzetak svih potraživanja koja se odnose na tešku povredu dužnosti šefa misije.

36 Stoga, kako bi se dao koristan odgovor na postavljeno pitanje, valja smatrati da svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 8. stavke 3. i 5., članak 9. stavak 3. i članak 10. stavak 3. Zajedničke akcije 2008/124 te članak 16. stavak 5. Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, tumačiti na način da se njima kao osobu koja ima svojstvo poslodavca osoblja EULEXA KOSOVO za razdoblje prije 12. lipnja 2014. navodi voditelj misije koji djeluje u svoje osobno ime i za vlastiti račun i/ili Komisija, ESVD, Vijeće ili bilo koji drugi subjekt.

37 U ovom slučaju, u pogledu dosega članka 16. stavka 5. Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, sud koji je uputio zahtjev smatra da postoji dvojba o vremenskom području primjene te odredbe jer se izraz „od 15. lipnja 2014.” u biti može razumjeti tako da se odnosi na dan na koji je EULEX KOSOVO postao odgovoran za sva potraživanja i obveze koje proizlaze iz provedbe njegova mandata i to uključujući potraživanja i obveze koji proizlaze iz radnji počinjenih prije toga, ili alternativno, tako se EULEXU KOSOVO pripisuje odgovornost samo za pravne situacije nastale od toga dana.

38 U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, pri tumačenju odredbe prava Unije treba uzeti u obzir njezin tekst, kontekst u kojemu se nalazi te ciljeve propisa kojeg je dio (vidjeti u tom smislu presudu od 29. travnja 2021., X (Europski uhidbeni nalog – *Ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, t. 69. i navedenu sudsku praksu).

39 Što se tiče teksta članka 16. stavka 5. Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, njime se određuje da je misija EULEX KOSOVO odgovorna za sva potraživanja i obveze koje proizlaze iz provedbe mandata koji počinje 15. lipnja 2014. uz izuzetak svih potraživanja koja se odnose na tešku povredu dužnosti šefa misije za koju on snosi odgovornost.

40 Iz toga slijedi da se tom odredbom nastoji pojasniti tko je odgovoran za potraživanja i obveze u vezi s provedbom misije povjerene EULEXU KOSOVO, što znači da se njome nastoji odrediti ne samo tko se treba smatrati donositeljem, od 15. lipnja 2014., akata te misije, nego i tko za njih treba biti odgovoran od tog istog dana.

41 Stoga izraz „od 15. lipnja 2014.” treba razumjeti tako da se njime precizira ne samo dan od kojega mogući akti, potraživanja ili obveze moraju nastati ili biti podneseni kako bi ulazili u odgovornost EULEXA KOSOVO, nego dan od kojega za potonjeg treba smatrati da je odgovoran za svu štetu i sva potraživanja nastala ili koja će nastati iz provedbe misije koja mu je povjerena i, slijedom toga, kao da je u tom smislu od toga dan stupio u prava i obveze osobe ili osoba koje su prethodno bile odgovorne za provedbu te misije, osim potraživanja koja proizlaze iz teške povrede dužnosti šefa misije za koju on snosi odgovornost.

42 To tumačenje potkrijepljeno je kako kontekstom u kojem se nalazi članak 16. stavak 5. Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, tako i zadanim ciljevima tog propisa.

43 Što se tiče konteksta u kojem se nalazi ta odredba, valja istaknuti da nakon stupanja na snagu, 12. lipnja 2014., članka 15.a Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, EULEX KOSOVO može nabavljati usluge i robu, sklapati ugovore i administrativne dogovore, zapošljavati osoblje, imati bankovne račune, stjecati imovinu i raspolagati njome, ispunjavati svoje obveze te biti stranka u pravnom postupku u mjeri u kojoj je to potrebno s ciljem provedbe te zajedničke akcije.

44 Iz pravne sposobnosti dodijeljene EULEXU KOSOVO člankom 15.a Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, koja obuhvaća to da je on stranka u sudskim postupcima, slijedi da je taj subjekt i prije 15. lipnja 2014. snosio odgovornost u vezi s provedbom misije koja mu je bila povjerena. U tim okolnostima, članak 16. stavak 5. te zajedničke akcije, kako je izmijenjena, ne može se tumačiti na način da se odgovornost koja se navedenom akcijom pripisuje EULEXU KOSOVO odnosi samo na akte, potraživanja ili obveze nastale ili podnesene nakon 15. lipnja 2014.

45 Što se tiče zadanih ciljeva Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, iz uvodne izjave 6. Odluke 2014/349 proizlazi da je ona donesena kako bi riješila stanje koje bi se moglo pogoršati i koje bi moglo ugroziti ostvarenje ciljeva vanjskog djelovanja Unije kako su određeni u članku 21. UEU-a. Tumačenjem danim u ovom presudi, prema kojem člankom 16. stavkom 5. Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, EULEX KOSOVO stupa u prava i obveze osobe ili osoba koje su prethodno bile odgovorne za provedbu misije, u skladu je s ciljem Odluke 2014/349 da se ojača misija povjerena EULEXU KOSOVO.

46 S obzirom na prethodna razmatranja, članak 16. stavak 5. Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, treba tumačiti na način da se njime prenosi, od 15. lipnja 2014., na EULEX KOSOVO, u načelu, odgovornost za sva potraživanja i obveze, već nastale ili koje trebaju nastati,

na temelju provedbe misije dodijeljene EULEXU KOSOVO i, slijedom toga, da njime, od istoga dana, EULEX KOSOVO stupa u prava i obveze osobe, osoba ili institucija koje su prethodno bile odgovorne za provedbu te misije, i to uključujući u sudske postupke koji su u tijeku.

47 Stoga na postavljeno pitanje valja odgovoriti da članak 16. stavak 5. Zajedničke akcije 2008/124, kako je izmijenjena, treba tumačiti na način da od 15. lipnja 2014. navodi EULEX KOSOVO kao odgovornog i slijedom toga kao tuženika u svim tužbama u vezi s posljedicama provedbe misije koja mu je povjerena, i to neovisno o okolnosti da su činjenice na kojima se zasniva takva tužba nastale prije 12. lipnja 2014., dana stupanja na snagu Odluke 2014/349.

Troškovi

48 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (peto vijeće) odlučuje:

Članak 16. stavak 5. Zajedničke akcije Vijeća 2008/124/ZVSP od 4. veljače 2008. o Misiji Europske unije za uspostavu vladavine prava na Kosovu, EULEX KOSOVO, kako je izmijenjena Odlukom Vijeća 2014/349/ZVSP od 12. lipnja 2014., treba tumačiti na način da od 15. lipnja 2014. navodi misiju za uspostavu vladavine prava na Kosovu, zvanu EULEX KOSOVO, iz članka 1. te zajedničke akcije, kao odgovornu i slijedom toga kao tuženika u svim tužbama u vezi s posljedicama provedbe misije koja mu je povjerena, i to neovisno o okolnosti da su činjenice na kojima se zasniva takva tužba nastale prije 12. lipnja 2014., dana stupanja na snagu Odluke 2014/349.

Potpisi